

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-92/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-659/2023.)

Érintett szerv: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság

..2024.

Az eljárás megindítása

() alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy ok nélkül kezdeményeztek vele szemben közlekedésrendészeti intézkedést és büntették meg.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Sor került a panaszosok tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, ezzel kapcsolatos eljárási cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény [a továbbiakban: Kkt.];
- A közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságotól összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A panasszal érintett időpontban, a közúti határátkelőhelyen a belépő oldalon, a határforgalom-ellenőrzésre kijelölt helytől közelítőleg 65 méterre Cs. I. r. törm. két fő

honvéddal megerősítve végzett közúti ellenőrzést. Az ellenőrzésnél jelen volt *H. T. r. tzs.* szolgálatparancsnok is.

A panasz szerint a panaszos a határellenőrzés miatt kapcsolta ki a biztonsági övét, mielőtt a gépjármű a rendőrök jelzésére megállt volna. Ehhez képest – a rendőri jelentések szerint – éppen azért állították meg az érintett járművet és kezdeményeztek intézkedést (a magyar határellenőrzést megelőzően), mert az ellenőrzést végző rendőrök észlelték, hogy az érintett gépjármű utasa, a panaszos nem használta biztonsági övét. Az intézkedő r. törzsőr-mester a jogsértést akkor észlelte, amikor a személygépjármű lassan haladva, a közúti határátkelőhely területére érkezett.

2. A rendőri jelentés szerint *Cs. I. r. törm.* a napszaknak megfelelő köszönést követően közölte a panaszossal, hogy a biztonsági öv használata a két átkelőhely közötti területen is kötelező, és aki ezt elmulasztja, közigazgatási szabályszegést követ el, amelynek a szankciója lakott területen kívüli helyen (aminek a két átkelőhely közötti terület is minősül) 19.500 forint összegű bírság. Az intézkedő rendőr a panaszos kérdésére válaszolva tájékoztatást adott arról is, hogy a közigazgatási helyszíni bírság kiszabásától eltérően nem tud, nincs mérlegelési lehetősége az érvényben lévő jogszabályok alapján. Felhívta a panaszos figyelmét arra is, hogy az intézkedést az átkelőhely területén lévő kamerák is rögzítik.

A panaszos az intézkedés során átvette és aláírta a közigazgatási bírságként kiszabott helyszíni bírságról szóló döntést tartalmazó nyomtatványt. Ez tartalmazta azt a nyilatkozatot is, hogy a biztonsági öv használatára vonatkozó KRESZ szabály megsértését a panaszos elismerte, a tájékoztatást megkapta, és mivel a szabályszegés tényét nem vitatta, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye.

Cs. I. r. törm. továbbá – jelentés szerint – felhívta a panaszos figyelmét a panasztételi lehetőségére is. A panaszos a helyszínen nem jelezte, hogy panasza lenne az intézkedéssel kapcsolatban.

3. A rendőri jelentés szerint *Cs. I. r. törm.* az iratok átadásakor észlelte, hogy az általa viselt jelvényt nem egyezik a bírság kiszabásáról szóló döntésben feltüntetett jelvénytípusmal. Az eltérést az eredményezte, hogy az alkalmazott rendszerben – tévesen – a rendőr korábbi jelvénytípusa szerepelt. A hibát a rendőr tollal javította a döntésben.

A vizsgálat megállapításai

1. A panaszos maga is elismerte, hogy a biztonsági övet már a jármű megállását megelőzően kikapcsolta. Figyelemmel arra, hogy a hatályos jogszabályok értelmében a biztonsági övet a jármű haladása során használni kell, azt kikapcsolni nem lehet, így a rendőrség álláspontját fogadtam el, azaz a panaszos cselekményével a KRESZ 48. §-ának (4) bekezdésében rögzített, biztonsági öv használatát megvalósító rendelkezést megsértette. Ezért – figyelemmel az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére – a rendőrök számára intézkedési kötelezettség keletkezett. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedés ténye – hatáskör hiányában nem értékelve a kapcsolódó eljárásban való bírságolás jogszerűségét – visszásságot nem eredményezett.*

Felhívom a panaszos figyelmét, hogy a KRESZ panaszában jelölt 48. §-ának (5) bekezdésének egyik pontja sem terjed ki a személygépjárműben utazó személyekre. Tájékoztatam továbbá, hogy az intézkedés időpontjában hatályos 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 11/A. melléklete szerint valóban 19.500 forint volt a kötelezően kiszabandó és kötelező mértékű bírság az esetben. E tekintetben a rendőrnek mérlegelési lehetősége nem volt.

2. A jelvéyszámmal összefüggésben elfogadtam a rendőrség álláspontját, azaz az adminisztrációs hibából fakadó eltérést a rendőr javította. A javítás tényét a panaszos is kiemelte, még ha az ő beszámolója szerint a hibát ő és nem a rendőr észlelte. *Figyelemmel arra, hogy az érintett rendőr legkésőbb a javítást követően megadta az intézkedéskori jelvéyszámát, e tekintetben visszásság nem történt.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos